HÖGSKOLAN I BORÅS

Klinisk omvårdnad: Hälsobefrämjande och förebyggande vård
Clinical nursing: Health Promotion and Preventive Care

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: 61SÖ01
Version: 5.0
Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-08-29
Gäller från: HT 2014

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G2F)
Utbildningsområde: Vård
Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng:
Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad:
- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad, 15 hp
- Klinisk omvårdnad: Allmän omvårdnad 25,5 hp

Medicinsk vetenskap:
- Humanbiologi, 15 hp
- Mikrobiologi och vårdhygien, 4,5 hp
- Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom, 7,5 hp
- Farmakologi och läkemedelsräkning, 7,5 hp

Dessutom ska följande delmoment vara avslutade och godkända
- I kursen Klinisk omvårdnad: Somatisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 31,5 hp

- Examination - Somatisk omvårdnad
- Kliniska färdigheter
- Reflektion 1
- Reflektion 2
- Vård av barn, studieuppgift
- Tentamen
- Verksamhetsförlagda studier
- Vetenskaplig teori och metod, artikelgranskning

- I kursen Klinisk omvårdnad: Psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 9 hp

- Verksamhetsförlagda studier

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen studeras mål, medel och modeller för sjuksköterskans pedagogiska roll vid hälsofrämjande och förebyggande arbete, för att på individnivå stödja människors hälsoresurser och främja deras möjligheter till hälsa. Med utgångspunkt i människors livsvillkor och risker för ohälsa problematiseras kring konflikten mellan ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. I kursen betonas även sjuksköterskans ansvar för samverkan mellan patienter och närstående. Vidare beskrivs folkhälsoproblemens utseende ur ett lokalt och globalt mångfaldsperspektiv samt utifrån perspektivet hållbar utveckling (ekonomiskt, ekologiskt och socialt). Dessutom studeras hälsoekonomiska modeller och principer avseende prioriteringar

utifrån hållbarhetsperspektiv. I kursen belyses även etiska problemställningar gällande hälsobefrämjande och förebyggande arbete ur individ- och grupperspektiv.

Mål

Kursen syftar till att studenten vidareutvecklar och fördjupar sina kunskaper och färdigheter i sjuksköterskans hälsobefrämjande och förebyggande arbete riktat till individer och grupper i samhället. Kursen syftar även att problematisera hälsofrämjande och förebyggande arbete ur ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv både i lokalsamhället och globalt.

Kunskap och förståelse
Efter kursen ska studenten kunna

- beskriva och analysera innebörden i begreppet hållbar utveckling,
- förklara samband mellan hälsa och sjukdom utifrån hållbar utveckling (ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv),
- beskriva folkhälsans utseende ur lokalt- och globalt mångfaldsperspektiv,
- redogöra för teorier och modeller inom hälsobefrämjande och förebyggande arbete med inriktning mot hälsorådgivning och samtalsmetodik,
- redogöra för hälsoekonomiska modeller och principer avseende prioriteringar utifrån hållbarhetsperspektiv.

Färdighet och förmåga
Efter kursen ska studenten kunna

- identifiera behov av och genomföra hälsobefrämjande och förebyggande arbete,
- tillämpa olika pedagogiska teorier och former i syfte att främja patienters och närståendes hälsa samt stödja egenvård och lärande,
- identifiera människors livsvillkor och risker för ohälsa,
- identifiera och analysera konflikter mellan ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv utifrån hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
Efter kursen ska studenten kunna

- analysera och värdera etiska problemställningar gällande hälsobefrämjande och förebyggande arbete ur individ- och grupperspektiv,
- argumentera för egna ställningstaganden gällande etiska frågeställningar inom hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- utifrån sjuksköterskans hälsofrämjande och förebyggande arbete kritiskt granska och argumentera för olika perspektiv utifrån hållbar utveckling (ekonomiskt, ekologiskt och socialt) såväl lokalt som globalt.

Undervisningsformer

Föreläsningar, grupparbeten, seminarier och verksamhetsförlagd utbildning. Verksamhetsförlagd utbildning omfattar 4,5 högskolepoäng inom primärvård.

I de fall samtliga kursdeltagare är svensktalande ges kursen på svenska.

Undervisningen bedrivs på engelska.

Examinationsformer och betygsskala

- Skriftliga inlämningsuppgifter
- Seminarier
- Verksamhetsförlagd utbildning

  Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

  Studenten har rätt till tre examinationstillfällen i anslutning till kursen. Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt akademispecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs webbplats.

  Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

  Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller

patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildnings¬tillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum.

Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhets¬förlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Det maximala antalet examinations¬tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildnings¬tillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhets¬förlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Det maximala antalet examinations¬tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på akademins webbplats.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Sjuksköterskeutbildning 180 hp.

Plagiatkontroll
Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Efter avslutad kurs erhåller studenten högskolepoäng fördelat på vårdvetenskapens deldiscipliner:
Vårdandets teori, filosofi och idéhistoria, 0,75 hp
Vårdandets etik, 0,5 hp
Vårdandets pedagogik och didaktik, 0,75 hp
Vårdandets sociologi och psykologi, 0,5 hp
Vårdandets administration och ledarskap, 0,75 hp

Bilaga: Litteraturlista för Klinisk omvårdnad: Hälsobefrämjande och förebyggande vård (61SÖ01)

(Gäller fr.o.m. SSK11)

Kjellström, T., Håkansta, C., Hogstedt, C., (2005). *Folkhälsa, hållbar utveckling och globalisering.* Stockholm : Statens folkhälsoinstitut, 2005 - 284 s. ISBN:91-7257-330-9 LIBRIS-ID:9890005
[Elektronisk]

Klang Söderkvist, B. (red.).(2013). *Patientundervisning.* Lund: Studentlitteratur.

McMichael, A.J , Lindgren, E. (2011). Climate change: present and future risks to health, and necessary responses. *Journal of Internal Medicine.* 270, 5, 401–413. Hämtad från: http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2796.2011.02415.x/full DOI: 10.1111/j.1365-2796.2011.02415.x

Nederfeldt, L. & Fredin, S. (2010). *Motiverande samtal. För vad? Av vem?* [Elektronisk] Rapport. Stockholm: Karolinska institutets folkhälsoakademi. Tillgänglig http://www.folkhalsoguiden.se/upload/folkh%c3%a4lsoarbete/Motiverande%20samtal%202010-18.pdf [2014-06-10]

Pellmer, K., Wramner, B. & Wramner, H. (2012). *Grundläggande folkhälsovetenskap.* Stockholm: Liber.

Sandman, L.(2009). *Modell för etisk analys.* (Tillgänglig i Ping-Pong). 1 s.

Sandman, L. & och Tinghög, G (2011). *Att tillämpa den etiska plattformen vid ransonering: Fördjupad vägledning och konsekvensanalys.* [Elektronisk] Rapport 2011:7. Linköping: Prioriteringscentrum.

Socialstyrelsen. (2012). *Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder 2011 – stöd för styrning och ledning.* [Elektronisk] Stockholm: Socialstyrelsen.

Ståhle, A. (2008). *FYSS 2008 Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling.* [Elektronisk] Stockholm: YFA, Statens folkhälsoinstitut.

Svensk sjuksköterskeförening, SSF (2008). *Strategi för sjuksköterskans hälsofrämjande arbete.* [Elektronisk] Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening.

Svensk sjuksköterskeförening, SSF (2010). *Indikatorer för hälsofrämjande omvårdnad.* [Elektronisk] Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening.

Västra götalandsregionen (2013). *Krav- och kvalitetsbok.* [Elektronisk] Vänersborg: Västra Götalandsregionen.

Studenterna söker egna artiklar utifrån anvisningar i studiehandledningen

2014-06-17 MRLU/LIJO/ila
Beredningsgruppen: 2014-08-13
Utbildningsutskottet: 2014-08-29